

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 8Svk/24/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0923100172
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anita Filová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2025:0923100172.1

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: R.. G. Q., nar. XX. W. XXXX, B..T.. Z. XX, XXX XX B., právne zastúpený: JUDr. Viera Straková, advokátka, so sídlom Námestie legionárov č. 5, 080 01 Prešov, proti žalovanému: Centrum právnej pomoci, Kancelária Prešov, Masarykova 10, 080 01 Prešov, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KT/8155/2023 ČRZ: 29640/2023 zo 16. marca 2023, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Správneho súdu v Košiciach č. k. 1S/4/2023-101 z 26. februára 2025, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť zamietla.
- II. Účastníkom konania právo na náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

odôvodnenie:

I. Priebeh administratívneho a správneho súdneho konania

1. Žalobca sa správnu žalobou domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KT/8155/2023 ČRZ: 29640/2023 zo 16. marca 2023 (ďalej len „rozhodnutie žalovaného“ alebo „napadnuté rozhodnutie“), ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Centra právnej pomoci, Kancelárie Prešov č. KaPO/23328/2022 ČRZ: 144456/2022 z 21. decembra 2022 o zastavení správneho konania o priznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci.

2. Žalovaný v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že Centrum právnej pomoci už v právne identickej žiadosti žalobcu rozhodlo o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci vrátane predbežného neposkytnutia právnej pomoci rozhodnutím číslo spisu: KaPO/21297/2022, ČRZ: 127521/2022 z 10. novembra 2022 (ďalej len „konanie o prvej žiadosti“). Preto žalovaný po opätovnom preskúmaní žiadosti o poskytnutie právnej pomoci vo veci dovolania proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13CoEK/4/2022 z 31. mája 2022 a zistení, že žiadosť neobsahuje žiadne nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali nové rozhodnutie vo veci, keďže došlo k uplynutiu prekluzívnej lehoty na podanie dovolania, dospel k záveru, že predmetná vec je bez úspechu, a teda nie je dôvod na opakované rozhodnutie o poskytnutí, resp. neposkytnutí právnej pomoci.

3. Proti rozhodnutiu žalovaného podal žalobca dňa 12. júna 2023 správnu žalobu na Správny súd v Košiciach (ďalej len „správny súd“).

4. Správny súd uznesením č. k. 1S/4/2023-101 z 26. februára 2025 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) podľa § 98 ods. 1 písm. d) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) odmietol správnu žalobu ako oneskorene podanú. O náhrade trov konania rozhodol správny súd podľa § 170 písm. a) SSP.

5. Správny súd vo veci primárne posudzoval, či bola správna žaloba podaná v lehote ustanovenej zákonom. Uviedol, že lehota na podanie správnej žaloby je v tomto prípade dvojmesačná a začína plynúť odo dňa oznámenia rozhodnutia orgánu verejnej správy, proti ktorému správna žaloba smeruje.

6. Správny súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že rozhodnutie žalovaného bolo uložené do P.O.BOX-u žalobcu na pošte dňa 21. marca 2023, čiže k doručeniu došlo uplynutím trojdňovej úložnej lehoty, dňa 24. marca 2023, a to podľa § 25 ods. 4 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“). Podľa správneho súdu

tak zákonná lehota na podanie správnej žaloby uplynula dňa 24. mája 2023. Správna žaloba bola podaná prostredníctvom emailu dňa 12. júna 2023, teda po uplynutí zákonom stanovenej lehoty, ktorej zmeškanie podľa § 181 ods. 4 SSP nie je možné odpustiť. Správny súd v tejto súvislosti uviedol, že ide o neodstrániteľnú vadu - podmienku konania, kedy súd nemôže rozhodnúť vo veci samej a žalobu musí odmietnuť.

7. Správny súd súčasne konštatoval, že žalobca sa nesprávne domnieval, že k doručeniu rozhodnutia žalovaného došlo dňa 11. apríla 2023, teda v deň jeho prebratia na pošte zopakujúc, že k jeho doručeniu došlo s poukazom na § 25 ods. 4 Správneho poriadku dňa 24. marca 2023, keďže si sám žalobca vyžiadal doručovanie všetkých písomností do poštového priechodku - P.O.BOX.

II. Kasačná sťažnosť a priebeh konania na kasačnom súde

8. Žalobca (ďalej len „sťažovateľ“) podal proti uzneseniu správneho súdu kasačnú sťažnosť z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f) a g) SSP. Žiadal zrušiť napadnuté uznesenie a vec vrátiť správne mu súdu na ďalšie konanie.

9. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti namietal, že poštový priechodok je proti nemu zneužívaný, keďže nemôže byť každý deň v Prešove pri poštovom priechodku. Nemá trvalý pobyt ani inú adresu. Sťažovateľ nesúhlasil s právnym posúdením veci správnym súdom, z ktorého vyplýva, že podal správnu žalobu oneskorene. Podľa sťažovateľa je potrebné počítať lehotu na podanie správnej žaloby odo dňa prevzatia napadnutého rozhodnutia na pošte a nie od jeho uloženia v priechodku.

10. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti namietal, že kasačná sťažnosť nemá zákonom predpísané náležitosti podľa § 445 ods. 1 písm. c) SSP. Tvrdil, že námietka sťažovateľa, že nesprávnym procesným postupom správneho súdu mu bolo znemožnené uskutočňovať jemu patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, bola len tvrdením bez následného opísania rozhodujúcich skutočností. Žalovaný uviedol, že žalobca dobrovoľne využil možnosť doručovania do jeho poštového priechodku napriek tomu, že má adresu trvalého pobytu platne zapísanú na mesto Prešov a navyše má možnosť si zriadiť notifikácie o podaniach v poštovom priechodku. S ohľadom na uvedené žalovaný navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť sťažovateľa z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP zamietol ako nedôvodnú, resp. alternatívne odmietol pre nesplnenie zákonných náležitostí podľa § 459 písm. e) SSP.

III. Posúdenie kasačného súdu

11. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „Najvyšší správny súd“ alebo kasačný súd“), po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná včas (§ 443 ods. 1 SSP), oprávnenou osobou (§ 442 ods. 1 SSP) a je prípustná (§ 439 ods. 1 SSP), preskúmal napadnuté uznesenie správneho súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k názoru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

12. Kľúčovou právnou otázkou, k vyriešeniu ktorej bol kasačný súd sťažovateľom vyzvaný, bolo, či správny súd nepochybil, keď správnu žalobu odmietol z dôvodu jej oneskoreného podania. Relevantným pre posúdenie včasnosti podania správnej žaloby v práve posudzovanej veci bolo, či rozhodujúcou skutočnosťou pre určenie okamihu začatia plynutia lehoty na podanie správnej žaloby bolo faktické prevzatie napadnutého rozhodnutia sťažovateľom dňa 11. apríla 2023 alebo fikcia doručenia napadnutého rozhodnutia, ktorá podľa § 25 ods. 4 Správneho poriadku nastala dňa 24. marca 2023.

13. Po oboznámení sa s obsahom administratívneho spisu mal kasačný súd za preukázané, že napadnuté rozhodnutie žalovaného bolo žalobcovi uložené do P.O. BOX-u dňa 21. marca 2023, pričom toto sa považuje za doručené dňa 24. marca 2023 z dôvodu uplynutia trojdňovej úložnej lehoty, a to s poukazom na ustanovenie § 25 ods. 4 Správneho poriadku. Odo dňa 24. marca 2023 tak sťažovateľovi začala plynúť dvojmesačná lehota na podanie správnej žaloby, ktorá uplynula dňa 24. mája 2023. Preto, pokiaľ sťažovateľ zaslal správnu žalobu emailom až dňa 12. júna 2023, správny súd ju oprávnene vyhodnotil ako oneskorene podanú. Táto skutočnosť tak mala za následok odmietnutie správnej žaloby postupom podľa § 98 ods. 1 písm. d) SSP.

14. Pokiaľ sťažovateľ odvodzoval začiatok plynutia lehoty na podanie správnej žaloby odo dňa jej faktického prevzatia, tak k uvedenému kasačný súd uvádza, že nastúpením fikcie doručenia napadnutého rozhodnutia, jeho faktické prevzatie sťažovateľom už nebolo vo vzťahu k plynutiu lehoty na podanie správnej žaloby relevantné. Uvedený záver vyplýva aj z uznesenia veľkého senátu Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 19/Svs/9/2024 z 28. októbra 2025, ktorý v bode 18 uviedol, že „ak zákon priamo spája s určitou skutočnosťou (napríklad uložením písomnosti na pošte, príchodom písomnosti do poštového priechodku, uplynutím určitého času od týchto udalostí alebo vrátením písomnosti orgánu, ktorý ju dal doručovať) rovnaké následky, aké sa zvyčajne spájajú až s reálnym dodaním písomnosti do dispozičnej sféry adresáta, finguje tým jej doručenie. To znamená, že nastúpenie týchto skutočností je z hľadiska právnych účinkov a následkov rovnocenné účinkom, aké sú inak spojené s doručením, ktoré by nastalo fyzickým dodaním písomnosti adresátovi. Výnimku by mohol ustanoviť len právny predpis sám.“

Ak však právny predpis nič také neustanovuje, nemožno riadne nastúpenú fikciu doručenia stotožňovať s domnienkou, ktorú by bolo možné neskôr vyvracať, ani jej účinky viazať na odkladaciu či rozvázovacia podmienku, že si adresát do určitej lehoty po fikcii písomnosť prevezme či neprevezme. Pokiaľ také alebo podobné výnimky nie sú ustanovené, právne účinky doručenia podľa právnej fikcie a doručenia dodaním písomnosti adresátovi sú rovnaké, čo znamená, že rovnaké sú aj ich právne následky. Prvotným právnym následkom doručenia je predovšetkým samo zavŕšenie procesu doručovania ako procesného úkonu orgánu verejnej moci. To znamená, že povinnosť doručiť určitú písomnosť (teda vykonať procesný úkon doručovania) tento orgán naplnil aj vtedy, ak k doručeniu došlo právnou fikciou.“

15. Rovnako bez právneho významu je aj tvrdenie sťažovateľa, že poštový priečinok je proti nemu zneužívaný. Bol to práve sťažovateľ, ktorý si doručovanie do poštového priečinku sám vyhradil, a preto je v jeho záujme, aby si zabezpečil určitú formu kontroly doručovania písomností do poštového priečinka, či už napr. prostredníctvom notifikácie alebo pravidelnou návštevou pošty.

IV. Záver

16. Sumarizujúc vyššie uvedené skutočnosti kasačný súd uzatvára, že nezistil dôvodnosť kasačných námietok sťažovateľa. Napadnuté uznesenie správneho súdu považuje kasačný súd za dostatočne odôvodnené, vychádzajúce zo správneho právneho posúdenia veci, pričom nezistil ani porušenie procesného postupu v takej miere, že by zasiahlo do práva sťažovateľa na spravodlivý proces. Preto kasačnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

17. O náhrade trov kasačného konania rozhodol kasačný súd tak, že ju žiadnemu z účastníkov konania nepriznal, keďže sťažovateľ nemal úspech v kasačnom konaní a u procesne úspešného žalovaného nezistil výnimočné dôvody, pre ktoré by mohol spravodlivo požadovať náhradu trov konania (§ 467 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 1 a § 168 SSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.